

Роль методичної служби у формуванні професійних компетентностей майбутніх кваліфікованих робітників будівельної галузі

Сьогодення ринку праці потребує ініціативних, творчих, компетентних і висококваліфікованих робітників, підготовлених до виконання фахової роботи в умовах жорсткої конкуренції. Щоб підготувати такого робітника, потрібно, по-перше, впроваджувати в навчальний процес сучасні педагогічні та виробничі технології, по-друге, знайти соціальних партнерів для співпраці, і по-третє, можливо найголовніше – підвищувати професійну компетентність педагогічного працівника, який здатний буде виконувати два перші завдання.

В місті Кривий Ріг чотири навчальні заклади, які здійснюють підготовку учнів будівельних професій (ЦППРК №1, КЦППРКБГ, ІПЛ, КПБЛ). Забезпечують цю роботу 11 викладачів професійно-теоретичної підготовки, з них 8 (72,8%) - мають вищу категорію та 26 майстрів виробничого навчання. Серед майстрів в/н тільки троє (15,4%) мають педзвання «спеціаліст другої категорії». Середній вік педпрацівників від 40 до 60 років.

Рівень професійної компетентності майстра в/н визначає якість підготовки робітничих кадрів, і, як свідчить аналіз, нажаль, він незадовільний.

Завдання методичної служби – сприяти його підвищенню.

З цією метою:

- **Здійснювалось оновлення змісту навчання з професії «Маляр» відповідно до вимог нових державних стандартів ПТО.** Було організовано та проведено 6 засідань творчої групи фахівців будівельної галузі. За підсумками: **розроблені навчальні комплекси професійної підготовки з професії «Маляр» II-го та III-го розрядів.**

- **Наказом МОН України від «13» листопада 2017 р. затверджені нові стандарти з професій «Штукатур», «Лицювальник-плиточник», які ґрунтуються на компетентнісному підході та структуруються за модульним принципом, тому робота творчої групи по оновленню змісту навчання буде продовжуватись.**

- Через **роботу методичних секцій, Школи впровадження нових виробничих технологій, майстер-класів, семінарів-практикумів** системно розглядаються питання впровадження сучасних освітніх та виробничих технологій, екобудівництва та енергозбереження.

- Проведено **2 технологічні екскурсії** на Криворізький завод ПАТ "ХайдельбергЦемент Україна" з відвідуванням лабораторії аналітичного контролю якості сировини і готової продукції, де визначається вміст оксидів кальцію та магнію у вапняку, клінкері та цементі за європейськими стандартами. Ці знання педагоги зможуть використати при проведенні лабораторно-практичних робіт з предметів професійно-теоретичного навчання.

- серед педпрацівників ПТНЗ міста **поширено досвід майстра в/н КЦПРКБГ Маслова В.В.**, переможця конкурсу «Планета ІТ» з роботою «Сайт як помічник у дистанційному навчанні учнів з професії «муляр»».

- **Методична служба активно працює над питанням залучення будівельних фірм, компаній до спільної роботи з навчальними закладами.** Прикладом є спільна робота будівельної компанії "Siltek"(ПрАТ «Термінал –М») з ІПЛ, представники компанії проводять семінари, майстер-класи. Так, нещодавно представники компанії провели дводенний семінар для учнів ІПЛ та слухачів Школи впровадження нових виробничих технологій, під час якого кожний мав змогу практично відпрацювати навички та прийоми механізованого та ручного нанесення декоративних штукатурок . **За підсумками майстер-класів учні та слухачі Школи отримали сертифікати.**

І вже на сьогодні підписаний договір про соціальне партнерство ІПЛ з ПрАТ «Термінал-М», одним з пунктів якого є створення на базі навчального закладу навчально-практичної дільниці "Siltek".

Участь педпрацівників ПТНЗ у майстер-класах є однією з форм їх стажування. В цілому у 2016-2017н.р. пройшли стажування 28 чол., з них на базі Регіонального навчально-практичного будівельного центру - 16 чол.

- У вересні 2017 року був **розроблений сайт методичної секції будівельних професій міста «Віртуальна спільнота "Будівельник"**

<https://mavdriktan.wixsite.com/bud-spilnota>, що забезпечує електронну методичну підтримку педпрацівників та має вихід на сайти, блоги будівельної спільноти.

На сайті Криворізького кабінету створено сторінку "Інновації в будівництві", де також представлені сучасні будівельні матеріали і технології, незвичайні архітектурні споруди століття.

Це коротка інформація про те, що робить методична служба для підвищення професійного рівня педагогів. А тепер – про те, який кінцевий результат наших спільних зусиль – тобто рівень кваліфікації учнів і про те, що ми безпосередньо робимо для цього.

Рівень знань якості професійної підготовки випускників (за результатами анкетування педпрацівників), свідчить: 81,6 % випускників, професійні знання яких повною мірою відповідають потребам роботодавців, в тому числі: рівень професійних умінь - 81%; рівень практичних навичок – 88,6 %.

Цей рівень підтверджується результатами працевлаштування: у 2016-2017н.р. здобули професійну освіту 159 випускників (будівельників), і 85 % випускників були працевлаштовані на **основні будівельні підприємства міста**: ТОВ «Аргобуд», ПАТ «Криворіжіндустбуд», ПП «Зодчий КР», ТОВ «Промбуд», ТОВ «Початок», ТОВ «Інваріант», ТОВ «Салон-Фієта», ПрАТ «ПівнГЗК», ТОВ «Промспецбуд», ПП «Промсінтез».

341 учнів КЦППРКБГ пройшли навчання за семи темами з використанням технологій та матеріалів компанії «ХенкельБаутехнік Україна» на базі Регіонального навчально-практичного будівельного центру, 26 осіб – за технологіями фірми UDK «GAZBETON».

Два роки поспіль мною для учнів та педпрацівників були **проведені круглі столи у форматі печі-кучі** «Сучасне в будівництві» та «Нове в світі будівництва», де були презентовані будівельні тенденції світових виробників. Відбулося **інформування учнівської молоді** щодо професій майбутнього (проектувальник 3Д друку в будівництві, спеціаліст з нанотехнологій, робототехніки, інженер з реконструкцій будівель, архітектор "розумних" будинків тощо).

В рамках роботи методичної секції будівельників були **презентовані учнівські проекти на тему "Оздоблювач більш ніж професія"**, було популяризовано досягнення науки, техніки та новітніх технологій. Під час захисту учні не тільки демонстрували свої роботи, але й давали відповіді на коментарі чи запитання інших учасників. Саме можливість обговорення та оцінювання виконаної роботи сприяє розвитку співробітництва та комунікації учнів.

Одним з пріоритетних напрямків роботи, які сформовані МОН України, це участь учнів ПТНЗ у міжнародних та всеукраїнських конкурсах, зокрема, WorldSkills Україна. На жаль, учні не підтверджують свій рівень кваліфікації.

Основні проблеми низької результативності на конкурсах:

- в навчальних закладах не проводиться відбірковий тур;
- відсутність в учнів досвіду роботи з сучасними матеріалами;
- відсутність системності в підготовці учнів з використанням сучасних матеріалами різних будівельних компаній;
- недостатньо високий рівень професіоналізму педпрацівників;
- недостатній психологічний супровід учасників.

З метою опрацювання основних недоліків, виявлених під час проведення конкурсів, було проведено засідання робочої групи, де обговорювалися підсумки конкурсів та сплановані заходи щодо посилення роботи з обдарованими учнями; розроблені тестові завдання контролю знань учнів, створені виробничі та ситуаційні задачі для майбутніх будівельників.

Значну роль у формуванні професійної компетентності майбутніх кваліфікованих будівельників відіграє виконання випускниками творчих робіт Державної кваліфікаційної атестації, тому **робочою групою обговорені теми реальних (творчих) робіт.** Пропонується випускникам виконувати ремонтні роботи в кабінетах, коридорах навчального закладу, кімнатах гуртожитків.

Комп'ютеризація і технологізація професійної освіти значно розширюють інтелектуальну діяльність майбутніх фахівців.

У 2018 році заплановано створення на сайті «Будівельник» розділ «на допомогу учневі», де планується розмістити рекомендації щодо вивчення предметів професійно-теоретичного циклу, он-лайн підручники, завдання та матеріали підготовки до конкурсів фахової майстерності.

Будівельна галузь постійно рухається і розвивається, з'являються нові компанії та фірми. Для того, щоб досягти відповідності вимогам світових стандартів необхідно **підняти престижність робітничих професій будівельної галузі**, стерти старі стереотипи про будівельні професії, як про важкі неprestижні, низькооплачувані. Треба шукати ефективні підходи популяризації будівельних професій на ринку праці України та будувати сучасну систему професійної підготовки кваліфікованих робітників.

Питання, над якими необхідно працювати:

- ✓ оновлювати зміст навчання професій «штукатур», «лицювальник-плиточник» до вимог нових державних стандартів, які ґрунтуються на компетентнісному підході;
- ✓ впроваджувати новітні педагогічні та виробничі технології в навчальний процес через систему методичної роботи;
- ✓ корегувати навчальні програми професій відповідно до державних стандартів ПТО та вимог замовників кадрів та оновлювати КМЗ;
- ✓ зосередити увагу на розробці електронних засобів навчання, використанні інноваційного педагогічного та виробничого досвіду, використанні інтернет-ресурсів.
- ✓ сприяти проходженню стажування педпрацівників ПТНЗ в НПЦ на базі КЦППРКБГ, ПЛІ;
- ✓ забезпечити методичний супровід створення Центру незалежного оцінювання професійних кваліфікацій на базі діючого НПЦ (КЦППРКБГ) з професії «маляр»;
- ✓ підняття престижності робітничих професій будівельної галузі шляхом запровадження ефективних програм професійної орієнтації молоді із залученням роботодавців будівельних фірм, компаній та створення Центрив професійної кар'єри.